

PROGRAMA ANALITICĂ / FIȘA DISCIPLINEI
2020/2021

Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Consiliere școlară și educație educațională

1. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ETICA ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ ȘI PROFESIONALĂ				
Titularul activităților de curs	Conf. dr. Daniela JEDER				
Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Daniela JEDER				
Anul de studiu	II	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

2. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	2	Seminar	-	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	28	Seminar	-	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II d) Tutoriat	4
III Examinări	3
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	97
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

3. Precondiții

Curriculum	Pedagogie, Psihologie
------------	-----------------------

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	Curs online	
Desfășurare aplicații	Seminar	seminarul se desfășoară pe grupe, conform orarului.
	Laborator	-
	Proiect	-

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	-Aplicarea unui management etic al carierei în vederea dezvoltării performanțelor profesionale și instituționale -Elaborarea și implementarea de strategii etice de prevenire și soluționare a situațiilor educaționale și instituționale dificile -Aplicarea normelor și principiilor etice și deontologice în construirea și derularea cercetărilor empirice.
-------------------------	---

Competențe transversale	- Înțelegerea, implementarea și respectarea codurilor de etică și integritate profesională în cadrul instituției în care profesază.
-------------------------	---

6. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	- Dezvoltarea unui set de competențe etice și deontologice specifice, în scopul practicării unui management profesional și instituțional de calitate.
Obiective specifice	<p>O1 să proiecteze strategii de dezvoltare și eficientizare a instituției școlare, valorificând principiile și metodologiile etice și deontologice.</p> <p>O2 să analizeze practici educative discutabile din perspectiva normelor și standardelor etice și deontologice.</p> <p>O3 să propună strategii de combatere a faptelor, atitudinilor, comportamentelor, acțiunilor incompatibile cu etica și deontologia profesiei de cadru didactic/ consilier /psiholog școlar.</p> <p>O4 să ia decizii etice legale, oportune, eficiente în situații educaționale/ instituționale dificile;</p> <p>O5. să aplice etica în cercetare, utilizând metodele și mijloacele specifice pentru prevenirea abaterilor etice în cadrul cercetărilor.</p> <p>O6. să propună cercetări etice prin evitarea greșelilor din punct de vedere moral.</p>

7. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Fundamente ale eticii educației și formării</p> <p><i>-Delimitări conceptuale - etică, morală, moralitate, deontologie, educație, formare.</i></p> <p><i>-Etică și deontologie - incursiuni teoretice:</i></p> <p><i>-Teorii etice - teorii ale virtuții, utilitariste, deontologice</i></p> <p><i>-Etica normativă, etica aplicată, etică profesională</i></p> <p><i>-Etica educației și formării</i></p>	2 ore	Prelegerea, conversația euristică; problematizarea	Cozma Carmen, 2018, <i>Fundamente ale eticii și integrității academice, în Calitate în educație prin responsabilizare socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare</i> , Corneliu Iașu, Daniela Tatiana Agheorghiesei, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iași, pp. 36-46. Roger Crisp; Michael Slote (editori). <i>Virtue Ethics</i> . Oxford: Oxford University Press, 1997.
<p>2. De la morală la moralitate</p> <p><i>-Conceptul de nivel al moralității – perspective etice,</i></p> <p><i>-Teorii psihologice ale moralității: Jean Piaget, L. Kohlberg, C. Giligan, M. Swainson, N. Bull</i></p> <p><i>-Structuri triadice ale moralității</i></p> <p><i>-De la nivelurile moralității la niveluri ale educației morale</i></p> <p><i>- Personalitate morală- valori morale</i></p>	2 ore	Prelegerea intensificată, conversația, descoperirea dirijată	Jeder, D. 2006, <i>Niveluri ale moralității și educației morale</i> , EDP, București. (vezi platforma Classroom)
<p>3. Etica educației și formării - standarde pentru profesia didactică</p> <p><i>-Etică și deontologie pedagogică - delimitări conceptuale</i></p> <p><i>-Morală și individ. Morală și societate. Morală și profesie</i></p> <p><i>-Binele - valoarea etică supremă. Datoria morală – categorie referențială a deontologiei</i></p> <p><i>-Virtuți și responsabilități ale cadrului didactic</i></p> <p><i>-Standarde deontologice pentru profesia didactică</i></p>	2 ore	Prelegerea intensificată problematizarea dezbateră	Jeder, D. (2018). <i>Valori etice în discursul educațional</i> . în A. Sandu & B. Popoveniuc (Coords.), <i>Etică și integritate în educație și cercetare</i> (pp. 65-109). București, România: Tritonic (vezi platforma Classroom)
<p>4. Elemente etice și neetice în pedagogia practică</p> <p><i>-Didactogenia</i></p> <p><i>-Delimitări conceptuale</i></p> <p><i>-Factori declanșatori ai didactogeniei</i></p> <p><i>-Consecințe ale didactogeniilor asupra elevilor</i></p> <p><i>-Violența în școală /Principiul nonagresivității</i></p> <p><i>-Minciună versus simulare în activitatea educativă</i></p> <p><i>-Dimensiuni etice și neetice ale persuasiunii</i></p> <p><i>-Etica predării și etica evaluării</i></p> <p><i>-Conflikte asociate evaluării școlare – modalități de</i></p>	2 ore	Expunere, conversația, descoperirea dirijată problematizarea	Sava F. A. <i>Didactogenia – concept și evoluție</i> //în Șt. Boncu, C. Ceobanu (coord.). <i>Psihosociologie școlară / Iași: Editura Polirom, 2013. – pp. 210 – 230.</i>
			Bujorean Elena, <i>Violența simbolică</i> , Editura Universității Al.I. Cuza, Iași, pp. 27-78. pp.215-368.
			<i>Violență în comunitate și riscul expunerii copiilor</i> pp.78-99 și <i>Trauma și suferința</i> pp.161-316. în Muntean A, Munteanu A., 2011, <i>Violență</i> ,

<p>prevenire:-Microviolența în evaluarea didactică/De ce apare „teroarea față de creionul roșu”?/Efectul Pygmalion în școală.</p>			<p>traumă, reziliență, Editura Polirom, Iași. Campbell, Elizabeth, 2003, <i>The Ethical Teacher</i>, Open University Press Maidenhead · Philadelphia, pp.23-143. (vezi platforma Classroom)</p>
<p>5.Elemente etice si neetice în pedagogia practică -Stereotipuri în școală -Fenomenul "preferatul/favoritul profesorului" -Mecanisme ale duplicității în educație -Modalități de susținere/întreținere a toleranței și înlăturare a discriminării -Mobbing-ul sau psihoteroarea la locul de muncă -Despre "gestionarea greșită a puterii"</p>	4 ore	Prelegerea intensificată metode și tehnici pentru dezvolt. gândirii critice	<p>- Boncu, Șt., Ceobanu C. (coord.). Psihosociologie școlară / Iași: Editura Polirom, 2013.</p> <p>-Iosifescu, St. 2005, <i>Duplicitate și educație morală</i>, Editura Aramis, București.</p> <p>-Zlate, Mielu <i>Mobbing-ul sau psihoteroarea la locul de muncă</i>, 2007, Tratat de psihologie organizațională, Editura Polirom, Iași. Pp.626-640; p.640-651.</p>
<p>6.Etică și Integritate academică -Etica și integritatea academică -Despre cultura integrității -Ghidul profesorului în etică și integritate academică -Legislație în domeniul educației: -Necesitatea cunoașterii legislației în domeniul educației -Norme de conduită a profesorului/ aspecte deontologice -Drepturi și obligații ale personalului didactic</p>	4 ore	Metode interactive problematizarea, studiul de caz	<p><i>Ghidul profesorului în etică și integritate academică</i>, Sebastian Urieși, Cătălin Clipa etc. în <i>Calitate în educație prin responsabilizare socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare</i>, Corneliu Iașu, Daniela Tatiana Agheorghiesei, Editura Universității „Al I. Cuza” Iași, , pp.159- 172</p>
<p>7. Repere ale un cod deontologic pentru profesia didactică -Codul deontologic – istoric -Argumente pentru un cod deontologic al profesiei didactice -Elemente de analiză a unui cod deontologic -aspecte concrete legate de respectarea legilor și regulamentelor; anticorupție; condițiile de muncă echitabile; conflictele de interese; confidențialitate etc.</p>	4 ore	Prelegerea intensificată, problematizarea, dezbateră	<p>LEN nr.1/2011 https://www.edu.ro/sites/default/files/fit%20C8%99iere/Minister/2017/legislatie%20MEN/Legea%20nr.%201_2011_actualizata2018.pdf</p> <p>Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV). (2015). Codul de etică și deontologie profesională universitară. Disponibil la http://www.etica.usv.ro/pagini/Codul_de_etica_2015.doc Gheațău, Roxana, 2011, <i>Codul deontologic al profesiei didactice</i>, Editura Sedcom, Iași</p>
<p>8. Decizii etice în spațiul educativ -Dileme etice în educație -Decizie etică și acțiune în învățământ -Repere și resurse pentru luarea deciziilor etice -Managementul etic al instituției școlare</p>	2 ore	Prelegere, conversația, dilema morală	<p>Mureșan, Valentin 2009, <i>Managementul eticii în organizații</i>; Editura Universității din București, București pp. 126-223</p>
<p>9. Etica cercetării în educație -Cercetarea în educației și matricea sa etică -Provocări etice în elaborarea și implementarea proiectului de cercetare - Consimțământul informat în cercetarea care implică subiecți umani -Etica publicării în jurnale de specialitate</p>	4 ore	Prelegerea intensificată conversația, problematizarea	<p>Trevino Linda; Youngblood Stuart. „Bad apples in bad barrels: A causal analysis of ethical decision-making behavior”. În:Journal of Applied psychology,1990, nr. 75(4), pp. 378-385; Sandu, A. (2018b). <i>Elemente etice implicate în propunerea de cercetare. Workshop</i>. Disponibil la http://www.eiaecsad.usv.ro/workshopuri.php “Mind the gap! How the digital turn upsets intellectual property”. Science and Engineering Ethics, https://doi.org/10.1007/s11948-017-9996-x</p>
<p>10. Curs sinteză</p>	2 ore	Metode interactive Feed-back al cursului	<p>Jeder Daniela - Curs <i>Etica educației și formării</i> (vezi platforma Classroom)</p>
<p>Bibliografie curs</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Albușescu, Ioan, 2008, <i>Morală și educație</i>, Editura Eikon, Cluj-Napoca, • Aristotel, 1988, <i>Etica nicomahică</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, București. • Bauman, Zygmunt, 2000, <i>Etica postmodernă</i>, Editura Amarcord, Timișoara. 			

- Boncu Stefan, Cristian Ceobanu, coordonatori, 2013, *Psihosociologie școlară*, Collegium Polirom.
  - Bujorean, Elena, 2018, *Violența simbolică*, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iași.
  - Bunescu, Gh., 1998, *Scoala și valorile morale*, E.D.P., București.
  - Campbell, Elizabeth, 2003, *The Ethical Teacher*, Open University Press Maidenhead · Philadelphia.
  - Cozma Carmen, 1997, *Elemente de etică și deontologie*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași;
  - Cucos Constantin, 1997, *Minciună, contrafacere, simulare*, Editura Polirom, Iași.
  - Gheațău , Roxana, 2013, *Etica profesiei didactice*, Editura Univ. Al.I. Cuza, Iași.
  - Gheațău , Roxana, 2011, *Codul deontologic al profesiei didactice*, Editura Sedcom, Iași.
  - Enăchescu Constantin, 2008, *Tratat de psihologie morală*, Editura Polirom, Iași.
  - Iașu, Corneliu, Agheorghiesei Daniela Tatiana, Gavrilovici, Ovidiu, Prodan Adriana, 2018, *Calitate în educație prin responsabilitate socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare*, Editura „Al.I. Cuza”, Iași.
  - Iosifescu, St. 2005, *Duplicitate și educație morală*, Editura Aramis, București.
  - Jankélévitch, V. , 1997, *Paradoxul moralei*, Ed. Humanitas, București.
  - Jeder Daniela 2006, *Niveluri ale moralității și educației morale*, E.D.P., București.
  - Kant, Imm., 1972, *Critica rațiunii practice*, Editura Științifică, București.
  - Lipovetsky, Gilles, 1996, *Amurgul datoriei*, Editura Babel, București.
  - Maxim, Sorin Tudor, 2000, *Responsabilitatea morală*, Mușatinii, Suceava.
  - Mândăcaru, Virgil, 1998, *Etică pedagogică*, Ed. Universității din Chișinău.
  - Miroiu, Mihaela, 2001, *Introducere în etica profesională*, Editura Trei, Iași.
  - Morar, Vasile, 2004, *Moralități elementare*, Editura Paideia, București.
  - Mureșan, Valentin 2009, *Managementul eticii în organizații*, Editura Universității din București, București.
  - Mureșan, Valentin, *Etica și asigurarea calității*, materialul poate fi consultat la adresa http://www.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Revista_QAR/Septembrie_2010/Muresan.pdf
  - Muntean A, Munteanu A, 2011, *Violență, Traumă, Reziliență*, Editura Polirom, Iași.
  - Pleșu, Andrei, 1994, *Minima moralia* Editura Humanitas, București.
  - Resnik, D. B. (2015). What is ethics in research and why is it important? National Institute of Environmental Health Sciences. Disponibil la https://www.ei-ie.org/en/detail_page/4655/professional-ethics la: <https://www.niehs.nih.gov/research/resources/bioethics/whatis/index.cfm>
  - Sandu, A. (2018b). *Elemente etice implicate în propunerea de cercetare*. Disponibil la <http://www.eiaecsad.usv.ro/workshopuri.php>
  - Sandu A., Popoveniuc B. (Coords.), 2018, *Etică și integritate în educație și cercetare* București, România: Tritonic.
  - Singer P. (coord.), *Tratat de etică*, *Tratat de morală*, Editura Polirom, Iași.
  - Zlate, Mielu, 2007, *Tratat de psihologie organizațională*, Editura Polirom, Iași.
  - Roger Crisp; Michael Slote (editori). *Virtue Ethics*. Oxford: Oxford University Press, 1997;
  - Vică, C., Socaciu E., 2017. “Mind the gap! How the digital turn upsets intellectual property”. *Science and Engineering Ethics*, <https://doi.org/10.1007/s11948-017-9996-x>
  - Trevino Linda; Youngblood Stuart. „Bad apples in bad barrels: A causal analysis of ethical decision-making behavior”. În: *Journal of Applied psychology*, 1990, nr. 75(4), pp. 378-385
  - LEN https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2017/legislatie%20MEN/Legea%20nr.%201_2011_actualizata2018.pdf
- ***UNESCO, 2011. *Casebook on Human Dignity and Human Rights. Social and Human Sciences Sector Ethics Education Programme, Paris: UNESCO.*
- ***Wassenaar, D.R. & Mamotte, N., 2012. *Ethical Issues and Ethics Reviews in Social Science Research. In The Oxford Handbook of International Psychological Ethics. Oxford Handbooks Online.*

1. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și străinătate, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava, ISJ Neamț; ISJ Botoșani.

2. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Portofoliu didactic • Intervenții, implicare/contribuții; 	<p>Prezentării unor strategii de soluționare și luare a deciziei etice în cazul unei situație educative/instituționale dificile dată.</p> <p>- Prezentării analizei și interpretării unei cercetări empirice date, apelând la cadrele de evaluare etice</p>	75%

		cunoscute; -Intervenții active , implicare/contributii	25%
Seminar		-	
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-

Standard minim de performanță

Standarde minime pentru promovarea disciplinei:

O condiție pentru evaluare finală este prezența la activități de 75%;

Pentru promovarea disciplinei este nevoie ca nota finală să fie minim 5.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
25.09.2020	Conf. dr. Daniela JEDER <i>x. Jedar</i>	Conf. dr. Daniela JEDER <i>x. Jedar</i>

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10.2020	<i>Olga</i>

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
01/10/2020	<i>Coletea Uleana</i>